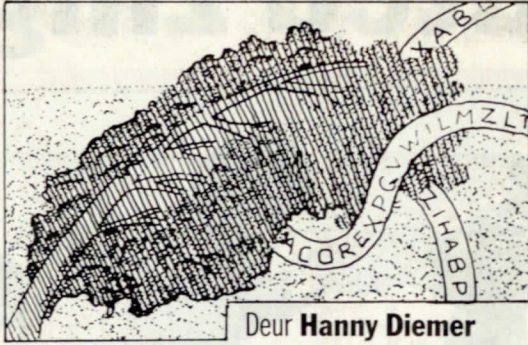

Soamen allain of allain soamen?

NO 17
WC 21
EC 21
DC 21
AC 21

Van onder t mous vot

Deur **Hanny Diemer**

Drents
Groningse
Pers

Vrijdag
27 september
1991

K Taal & Toal & Toal

Der binnen dingen dij dust allain, en der binnen dingen, dij dust soamen. Mor t onderschaaid doartussen ligt voak nait zo veur de haand. Neem nou t begun van joen levent. n Geboorte overkomt, noar t liekt, twij minsen soamen. En voak is dat woar, en moaken twij, of alderdeegs drij minsen dit mit, waarvan ain nog nait bewust. Mor toch: soamen gelokkeg wezen. Nait aaltied... Triestege kraandeberichies vertellen asmis over n lutje jonkje dat verzopen is as n kadde. Zo'n beudelie mout zien haile kôrde leventje allain west hebben.

Vrijen, gebeurt dat din aaltied soamen? Dat liekt doar wel de bedoulen van. Mor, was t mor woar. Nou heb ik t nait over vrijen in dien allaintje, want dat kin hail lekker wezen. Nee, verdraiteg genog, ook onder t soamen vrijen kinst die allain vuilen, en din is juist de verloatenheid nog slimmer. Ik wait woar k t over heb.

Traauwen en vrijen is, wat dat aanbelangt, ain toetmem: elk dinkt, op t memint dat e traauwt, dat e dat soamen mit n aander dut. En veuls te voak ontdekt der aine, meschain noa joaren pas, dat e doar allain ston. Hailemoal allain noast n volsloagen vrumde.

Soamen, dou je echtschaaiden soamen of allain? Schaaiden is n hail singelier geval: doar binnen aaltied twij minsen bie betrokken, mor *soamen* binnen ze nooit meer... Nee, bie echtschaaiden binnen twij minsen aldervezelkst allain.

Der is zoveul woar minsen allain deurhin mouten. Dou mien aigen moe sturf, was ik bie heur. Ik heb heur holpen zoveul ik kon - plichtmoateg, want der was gain waarmte tussen ons. Bie heur dood was mien moe allain, net zo as ze mie zo voak in heur levent allain loaten haar. Zol elk, as t der op aankomt, aan t inde van ales allain wezen? Allain stoan veur dij brug, woar e overhin mout?

Leste weken binnen honderden en honderden minsen mit heur gedachten bie Johan Poppen west. Gounent dij hail dicht bie hom stoan haren, aandern, dij hom in zien waarken in zien interesses kind hebben. Ikszulf leerde hom kinnen in dij junidoagen in 1987, dou der dij merkwoardege leegloop aan mitwaarkers was bie Radio Noord. As de Grunneger cultuur in de verdrukken kwam, din was Johan des duvels. Doar kon e hailemoal nait over, en zodoude kwam dat artikel in de Winschoter. Ik gaf hom de infermoatsie en Johan schreef t artikel. (Hou ik an dij infermoatsie komen was, dat is nou even n aandere zaak). Dou haarst de poppen aan t daansen. Siemon Reker ontsloagen, Engbert Gruben ontsloagen, boycot, bieaankomst in Vlagtwedde. Isnou gelokkeg aalmoal verleden tied. Mor dou al kreeg ik deur dat Johan moudeg was, èn oprecht. Hai zol nooit de waarheid noar zok tou verdraaien om zok der uut te redden; wat e dee doar ston e veur.

Hou goud heb ik Johan kind in dij vaar joar? Goud genog om, op mien menaar, van hom te holden. En ik was de ainegste nait. Zien enthousiasme, zien inzet binnen terecht nuimd - mor dat was t nait. Zoveul minsen zetten zok in veur t ain of aander, mor evenzogoud kinnen ze onuutstoanboar wezen. Nee, t was de persoon dij Johan was: eerliek, betraauwboar, toch vol humor, rechtuut en zunder flauwekul, moudeg, belangstellend, en veuraal: waarm. Boom nr. 258 in mien bomenkoukje is van Jo.W. Poppen. "n Boom?" zee Johan, "oh, goud." Rits, rats, kloar. n Boom.

Op dij 17e september, veurege weke, kon ik twij dichtregels van Jan Siebo Uffen nait uut de kop kriegen:

*Ie Dood, waarom de laifsten bedreven
as der nog doezend boesappers leven?*

Dat is nait gebrukelk, dat t woord *laif* joe in gedachten komt bie n man van 57 joar, dij je nait intiem kinnen. Veuraal as dij man om de donder gain zaacht aai was. Toch von ik datzulfde woord bie verschaaiden aander minsen weerom. Dij vuilden dat net zo.

Omringd deur de laifde en zörg van zien vraauw Dineke, en, op ofstaand, deur de waarme vrundschop van zoveul minsen, was Johan, dou e hail gelaaidelk votgleden is noar de dood, nait allain, mor soamen.

◀ Tekening: "n Boom?" zee Johan, "oh, goud." Rits, rats, kloar. n Boom.